

22. 12. 2014

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Kdy nemůžē společník obchodní společnosti vykonávat své hlasovací právo?

Rozhodovat o vnitřních i vnějších záležitostech obchodní společnosti je jedním ze základních a nejvýznamnějších práv každého společníka. Zákodárce však považoval za nutné stanovit z tohoto práva společníka v odůvodněných případech výjimky, jimiž se z hlediska právní úpravy společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti zabývá tento příspěvek. Hovoříme v této souvislosti o tzv. sistaci hlasovacího práva společníka.

WEINHOLD LEGAL

V zásadě je možné zjednodušit, že zákodárce zakázal společníkovi vykonávat hlasovací právo v případech, kdy zájem společníka může být v rozporu se zájmy společnosti, případně pokud společník porušuje nebo je v prodlení s plněním svých povinností vůči společnosti. Zákon o obchodních korporacích proto stanoví, stejně jako dříve činil obchodní zákoník, případy zákazu výkonu hlasovacího práva.

Účinky zákazu hlasovat jsou vždy dvojí – jednak zákon zakazuje společníku hlasovat, zároveň ale vždy platí, že společnost nesmí k jeho hlasům přihlédnout ani při posuzování schopnosti valné hromady usnášet se[1], ani při počítání, zda bylo dosaženo většiny potřebné k přijetí daného usnesení.

Jak vyplývá z jednotlivých případů zákazu hlasování popsaných níže, zákaz výkonu hlasovacích práv se vztahuje buď k určitému usnesení[2], nebo k osobě společníka bez ohledu na to, o jakých záležitostech valná hromada rozhoduje[3].

Zákaz hlasovat však nemá žádný dopad na právo společníka účastnit se valné hromady. Společník tedy musí být na její zasedání řádně pozván. Zákaz výkonu hlasovacího práva taktéž nebrání ve výkonu dalších práv společníka, zejména práva na informace. Vztahuje-li se zákaz výkonu hlasovacího práva pouze na rozhodování o určité záležitosti, je dotčený společník oprávněn hlasovat o jiných záležitostech (jsou-li valnou hromadou projednávány) a při posuzování schopnosti valné hromady usnášet se je v takovém případě pro jednotlivá rozhodnutí, o kterých je oprávněn hlasovat, nutné přihlédnout i k jeho účasti.

Co se stane, pokud společnost umožní vykonat hlasovací právo i společníku, na kterého se vztahuje zákaz výkonu hlasovacího práva, a (nebo) při posuzování schopnosti valné hromady se usnášet mylně přihlédne i k hlasům takového společníka? V takovém případě je nutné posoudit, jak tyto skutečnosti ovlivnily celkový výsledek hlasování. Jestliže společnost považuje konkrétní usnesení za přijaté, ale bez započítání hlasů „z hlasování vyloučeného“ společníka by nebylo usnesení přijato (popřípadě by valná hromada nebyla usnášeníschopná), může být tato vada důvodem pro vyslovení neplatnosti

dotčeného usnesení.

Jednotlivé případy zákazu hlasování jsou následující:

- prodlení s plněním vkladové či příplatkové povinnosti;
- rozhodnutí o nepeněžitém vkladu společníka;
- rozhodnutí o vyloučení společníka nebo o podání návrhu na vyloučení společníka[4] v případě prodlení společníka s plněním vkladové povinnosti nebo příplatkové povinnosti, případně pokud společník porušuje zvláště závažným způsobem svou povinnost;
- rozhodnutí o prominutí splnění povinnosti - zákaz výkonu hlasovacího práva v tomto případě zejména chrání ostatní společníky tím, že brání společníku, jemuž vůči společnosti svědčí určitá povinnost, aby vahou svých hlasů prosadil její prominutí, např. rozhodnutí o prominutí dluhu (bude-li takové rozhodnutí vůbec spadat do působnosti valné hromady) či rozhodnutí o schválení smlouvy o vypořádání újmy podle § 53 odst. 3 ZOK, bude-li člen orgánu, který porušil svou povinnost, současně společníkem.
- rozhodnutí o odvolání z funkce pro porušení povinnosti - rozhoduje-li valná hromada o odvolání člena orgánu společnosti, který je zároveň společníkem, a to proto, že porušil povinnosti při výkonu funkce, brání zákaz hlasování tomu, aby dotýčný společník prosadil své setrvání ve funkci, nevykonává-li ji řádně a porušuje-li své povinnosti. Zákaz výkonu hlasovacího práva se ovšem prosadí pouze tehdy, porušil-li společník - člen orgánu skutečně své povinnosti. Je na ostatních společnících, aby posoudili, zda k porušení povinností člena orgánu došlo a zda je natolik závažné, aby odůvodňovalo odvolání z funkce. Jedná-li se však o většinového společníka, zřejmě takové řešení nebude mít dlouhého trvání, neboť buď svolá novou valnou hromadu a zvolí se do funkce opětovně, případně místo sebe dosadí příhodného „zástupce“.
- další případy podle ZOK nebo zvláštních zákonů - v této „zbytkové“ klauzuli lze uvést případ nabytí vlastního podílu společností, případně situaci ve společnostech, které před 1. lednem 2014 měly vydány listinné akcie na majitele a vlastníci těchto akcií se společnosti nepřihlásili v zákonem stanovené lhůtě[5].

Z výše uvedeného je zřejmé, že institut zákazu výkonu hlasovacího práva má mnohá úskalí, která je nutné při jeho uplatňování brát pečlivě v potaz. Jak ukázaly některé v poslední době medializované případy[6], nejedná se přitom o právní institut teoretický, ale o ryze praktický nástroj k prosazování své politiky v rámci společnosti. Důsledkem nesprávné aplikace příslušných zákonných ustanovení však může být neplatnost usnesení valné hromady s nepříznivými důsledky pro všechny společníky.

Vladimír Petráček

[Weinhold Legal, v. o. s. advokátní kancelář](#)

Florentinum
Na Florenci 15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 385 333

Fax: +420 225 385 444

e-mail: wl@weinholdlegal.com

[1] § 169 odst. 3 ZOK, § 412 odst. 2 ZOK.

[2] § 173 odst. 1 písm. a) až c) ZOK, § 426 písm. b) a c) ZOK.

[3] § 173 odst. 1 písm. d) ZOK, § 149 odst. 2 ZOK, § 426 písm. a) ZOK.

[4] Platí pouze pro s.r.o.

[5] § 3 odst. 1 zákona č. [134/2013](#) Sb., o některých opatřeních ke zvýšení transparentnosti akciových společností a o změně dalších zákonů.

[6] Viz např. kauza ohledně skupiny AGEL, dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)